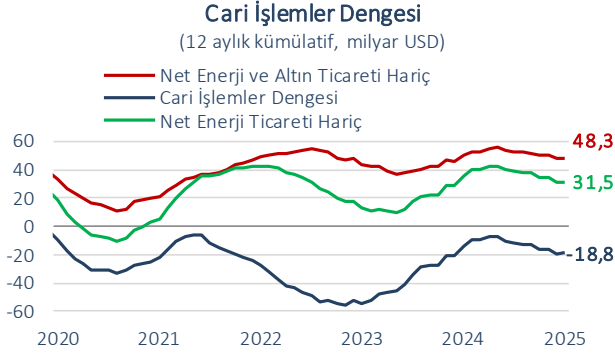

Cari işlemler hesabı Temmuz'da 1,8 milyar USD fazla verdi.

Temmuz'da cari işlemler hesabı 1,8 milyar USD ile piyasa beklentisinin üzerinde fazla verdi. Piyasa beklentisi bu dönemde cari fazlanın 1,6 milyar USD düzeyinde gerçekleşeceği yönündeydi. Ocak-Temmuz dönemindeki cari açık ise yıllık bazda %64,6 oranında artarak 21,2 milyar USD olurken, 12 aylık kümülatif cari açık 18,8 milyar USD düzeyinde gerçekleşti.

Temmuz'da dış ticaret açığı daraldı.

Ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı Temmuz'da yıllık bazda %8,5 oranında gerileyerek 4,6 milyar USD oldu. Bu dönemde genel mal ticareti dengesi %13,8 düşüş kaydederken, parasal olmayan altın ithalatı yıllık bazda %5,5 düşerek 943 milyon USD ile Nisan 2022'den bu yana en düşük seviyesine geriledi. Böylece, Temmuz ayında net altın ticareti hariç cari fazla 2,3 milyar USD oldu. Bu dönemde enerji ithalatı yıllık bazda %2,8 düşerek 5,2 milyar USD olurken, net enerji ve altın ticareti hariç cari denge 6 milyar USD ile Ekim 2024'ten bu yana en yüksek düzeyde fazla verdi.

Yılın ilk yedi ayında ise ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığı yıllık bazda %19,0 artış kaydederken, bu dönemde net altın ithalatı %45,8, net enerji ithalatı ise %0,6 arttı.

Turizm geliri yılın ilk yedi ayında 30,6 milyar USD oldu.

Net hizmet gelirleri Temmuz'da yıllık bazda %4,1 yükselerek 8,0 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Hizmet gelirleri %2,9 artarken, hizmet giderleri %0,9 ile sınırlı yükseldi. Bu

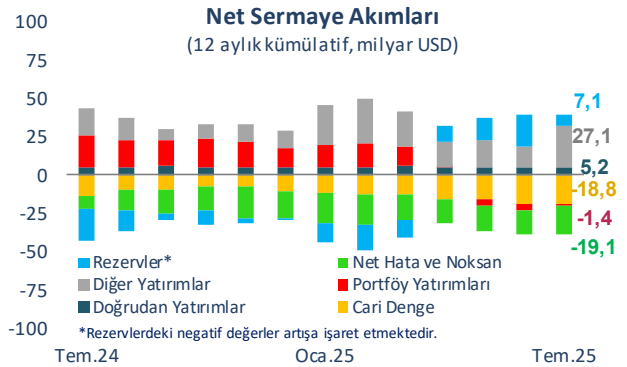
dönemde hizmet gelirlerinin %53'ünü oluşturan turizm gelirleri yıllık bazda %0,8 düşüş kaydederek 6,8 milyar USD oldu. Turizm giderleri ise yıllık bazda %7,2 düşüş ile 617 milyon USD düzeyinde gerçekleşti. Böylece, net turizm gelirleri yıllık bazda %0,1 düşüş ile nispeten yatay bir seyir izleyerek 6,2 milyar USD oldu. Bu dönemde hizmet gelirlerinin %32'sini oluşturan taşımacılık gelirleri %5,5 artarak 4,1 milyar USD oldu.

Yılın ilk yedi ayı itibarıyla net turizm gelirleri %1,3 artarak 25,1 milyar USD düzeyinde gerçekleşirken, turizm gelirleri %5,8 artarak 30,6 milyar USD oldu.

Finansman tarafında Haziran ayında diğer yatırımlar ve portföy yatırımları öne çıktı.

Temmuz'da diğer yatırımlarda net sermaye girişi 11,2 milyar USD ile Mayıs 2020'den bu yana en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Diğer yatırımlar altında izlenen efektif ve mevduat kaleminde 8,8 milyar USD'lik net sermaye girişi kaydedilirken, krediler kalemindeki net sermaye girişi de 3,1 milyar USD oldu. Temmuz'da bankalar uzun vadede 1,6 milyar USD'lik borç ödemesine karşılık 3,1 milyar USD borçlanma gerçekleştiren, diğer sektörler 1,1 milyar USD borç ödemesine karşılık 2,1 milyar USD borçlandı. 12 aylık kümülatif verilere göre bankalar ve diğer sektörlerin uzun vadeli borç çevirme oranları sırasıyla %164 ve %149 ile uzun dönemli ortalamalarının üzerinde seyretmeye devam ediyor.

Portföy yatırımlarında da Temmuz'da 5,1 milyar USD'lik sermaye girişi kaydedildi. Bu dönemde Devlet İç Borçlanma Senetleri piyasasına yönelik net yabancı sermaye girişleri 2,0 milyar USD olurken, Hazine'nin Eurobond tahvillerine gelen net alımlar 2,4 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Hisse senedi piyasasına da 859 milyon USD ile Aralık 2023'ten bu yana en yüksek net yabancı sermaye girişi kaydedildi.

Temmuz'da net doğrudan yabancı yatırım girişi 2 milyar USD...

Yurt dışı yerleşiklerin yurt içinde yaptığı net doğrudan yatırımlar Temmuz ayında 2,0 milyar USD ile Mayıs

2022'den bu yana en güçlü girişini kaydetti. Bu dönemde sermaye yatırımları 1,5 milyar USD düzeyinde gerçekleşirken, gayrimenkul yatırımları 358 milyon USD oldu.

Temmuz'da yurt içi yerleşiklerin yurt dışında net varlık edinimleri ise 802 milyon USD oldu. Böylece net doğrudan yatırım girişi 1,2 milyar USD düzeyinde gerçekleşti.

Rezerv varlıklar Temmuz'da rekor düzeyde genişledi.

Rezerv varlıklar Temmuz'da 18,6 milyar USD ile tarihi yüksek seviyede artış kaydetti. Yılın ilk 7 ayı itibarıyla ise rezerv varlıklar cari açığın finansmanına katkı sağladı. Bu dönemde rezerv varlıklar 8,6 milyar USD azaldı.

Net hata noksan kaleminde yılın ilk yedi ayında 4,9 milyar USD sermaye çıkışı kaydedildi.

Temmuz ayında net hata ve noksan kaleminde 582 milyon USD'lik çıkış yaşandı. Yılın ilk 7 ayı itibarıyla ilgili kaleminde 4,9 milyar USD çıkış gerçekleşti.

Beklentiler...

Haziran ayında 2 milyar USD açık veren cari dengeğin Temmuz ayında beklentilerden olumlu gerçekleşmesi ve 12 aylık kümülatif cari açığın önceki aya kıyasla sınırlı da olsa gerilemesi yılsonuna ilişkin cari açık öngörülerini olumlu yönde destekliyor. Temmuz ayında dış ticaret açığında kaydedilen daralmanın ardından Ticaret Bakanlığı'nın Ağustos ayına ilişkin yayımladığı öncü veriler de dış ticaret açığında yıllık bazda %16,7 düşüşe işaret ediyor.

Geçtiğimiz yılsonunda %0,8 düzeyinde gerçekleşen cari açığın GSYH'ye oranı yılın ilk yarısı itibarıyla %1,3 düzeyinde kaydedildi. Geçtiğimiz hafta paylaşılan Orta Vadeli Program öngörülerinde de ilgili rasyoya ilişkin yılsonu beklentisi %1,4 seviyesinde bulunuyor. Tutar olarak bakıldığında OVP'de 2025 yılsonunda 22,6 milyar USD'lik bir cari açık öngörüülürken, TCMB'nin bugün yayımladığı Piyasa Katılımcıları Anketi'nin Eylül ayı sonuçlarına göre piyasanın 2025 sonu cari açık beklentisi 20,9 milyar USD seviyesinde oluştu.

Ödemeler Dengesi (milyon USD)

	Temmuz 2025	Ocak - Temmuz 2024	2025	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	1.766	-12.895	-21.224	64,6	-18.786
Dış Ticaret Dengesi	-4.635	-35.037	-41.695	19,0	-62.680
Hizmetler Dengesi	8.024	31.077	31.726	2,1	62.018
Seyahat (net)	6.209	24.731	25.057	1,3	49.246
Birincil Gelir Dengesi	-1.462	-8.912	-10.780	21,0	-17.744
İkincil Gelir Dengesi	-161	-23	-475	1.965,2	-380
Sermaye Hesabı	-120	-98	-125	27,6	-153
Finans Hesabı	1.064	-16.639	-26.249	57,8	-38.023
Doğrudan Yatırımlar (net)	-1.224	-3.035	-3.098	2,1	-5.194
Portföy Yatırımları (net)	-5.097	-12.550	790	-	1.363
Net Varlık Edinimi	1.091	5.122	5.314	3,7	9.724
Net Yükümlülük Oluşumu	6.188	17.672	4.524	-74,4	8.361
Hisse Senetleri	859	-1.271	1.387	-	177
Borç Senetleri	5.329	18.943	3.137	-83,4	8.184
Diğer Yatırımlar (net)	-11.212	-145	-15.371	10.500,7	-27.089
Efektif ve Mevduatlar	-8.816	8.556	-5.416	-	-74
Net Varlık Edinimi	-6.554	9.273	-1.405	-	1.689
Net Yükümlülük Oluşumu	2.262	717	4.011	459,4	1.763
Merkez Bankası	-503	-7.710	-6.878	-10,8	-11.034
Bankalar	2.765	8.427	10.889	29,2	12.797
Yurt Dışı Bankalar	2.569	5.124	10.283	100,7	11.884
Yabancı Para	442	1.008	4.768	373,0	6.325
Türk Lirası	2.127	4.116	5.515	34,0	5.559
Yurt Dışı Kişiler	196	3.303	606	-81,7	913
Krediler	-3.056	-12.559	-9.651	-23,2	-23.206
Net Varlık Edinimi	-1.172	334	1.980	492,8	3.907
Net Yükümlülük Oluşumu	1.884	12.893	11.631	-9,8	27.113
Bankacılık Sektörü	-4	13.206	3.914	-70,4	15.774
Bankacılık Dışı Sektörler	1.361	-421	7.252	-	10.303
Ticari Krediler	668	3.872	-291	-	-3.744
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-8	-14	-13	-7,1	-65
Rezerv Varlıklar (net)	18.597	-909	-8.570	842,8	-7.103
Net Hata ve Noksan	-582	-3.646	-4.900	34,4	-19.084

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, Datastream

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

Gamze Can
Müdür Yardımcısı
gamze.can@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Esra Mine Güngör
Uzman Yardımcısı
mine.gungor2@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımızı <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.’nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.